გენდერული უთანასწორობა კიბერუსაფრთხოებაში, კრიტიკული ანალიზი

თორნიკე თოდრია

რედაქტორი: მანანა ხაჩიძე

აბსტრაქტი

გენდერული უთანასწორობა მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ქალთა დასაქმების, კარიერული წინსვლისა და ლიდერ პოზიციებზე წარმომადგენლობის შესაძლებლობებზე. ეს პრობლემა სამუშაო ბაზრის ყველა მიმართულებას ახასიათებს და განსაკუთრებით მწვავედ სწრაფად განვითარებად კიბერინდუსტრიაში იჩენს თავს.

ნაშრომის მიზანია ნათელი მოჰფინოს კიბერსფეროში დასაქმების თვალსაზრისით არსებულ გენდერულ უთანასწორობას და დაინტერესებულ მკითხველს მოკლე მიმოხილვა შესთავაზოს იმ გამოწვევებზე, რომლებსაც ქალები აწყდებიან კაცების მიერ თითქმის სრულად ათვისებულ სფეროში შესვლისა და განვითარებისთვის. ამ გენდერული განსხვავებების იდენტიფიცირებით, გვსურს საფუძველი ჩავუყაროთ დიალოგს სტრატეგიებზე, რომლებიც ხელს შეუწყობს გენდერული თანასწორობასა და კიბერუსაფრთხოების სექტორში ქალების ჩართვას. კვლევა იყენებს არსებული ლიტერატურისა და ემპირიული მტკიცებულებების მიმოხილვას კიბერუსაფრთხოებაში გენდერული უთანასწორობის მასშტაბის გასაანალიზებლად. მასში ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ანალიზის საშუალებით არის განხილული ამ ხარვეზების ხელშემწყობი ფაქტორები, მათ შორის სოციალური ნორმები, ორგანიზაციული მიკერძოებები და სისტემური ბარიერები.

შესავალი - გენდერული უთანასწორობა მსოფლიოში

გენდერული უთანასწორობა მთელ მსოფლიოში უშლის ხელს დედამიწის მოსახლეობის ნახევრის სრული პოტენციალის გამოვლენას და ლახავს უფლებებს. სოციალურ, ეკონომიკურ და პოლიტიკურ სფეროებში პროგრესის მიუხედავად, გენდერებს შორის უთანასწორობა არ აღმოფხვრილა და ზოგ შემთხვევაში ღრმავდება კიდეც.

ამ უფსკრულის ამოსავსებად და სტერეოტიპების დასაძლევად საჭიროა მთელი საზოგადოების ძალისხმევა, არსებული გენდერული პოლიტიკის ცვლილების ადვოკატირება და აქტიური პოპულარიზაცია სამყაროში.

სწრაფად განვითარებად კიბერუსაფრთხოების სფეროში გენდერული თანასწორობის დანერგვა მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს, როგორც სამუშაო ძალის მრავალფეროვნებაზე, ასევე მთლიანად ამ ინდუსტრიის ეფექტიანობაზეც.

გენდერული უთანასწორობის დამახასიათებელი ნიშნები კიბერუსაფრთხოებაში:

1. არასაკმარისი წარმომადგენლობა სამუშაო ძალაში: ქალები მნიშვნელოვნად ნაკლებად არიან წარმოდგენილნი. სხვადასხვა კვლევების მიხედვით, ქალები კიბერუსაფრთხოების სფეროს მთლიანი სამუშაო ძალის მხოლოდ მცირე პროცენტს, 25%-ზე ნაკლებს შეადგენენ.
2. ანაზღაურების უთანასწორობა: STEM-ის მრავალი სხვა სფეროს მსგავსად, კიბერუსაფრთხოების სფეროში დასაქმებულ ქალებს თავის კაც კოლეგებთან შედარებით, შეიძლება ნაკლები ანაზღაურება ჰქონდეთ, მაშინაც კი, როდესაც ერთი და იგივე სამუშაოს ასრულებენ და ერთნაირი გამოცდილება და კვალიფიკაცია აქვთ.

3. ბარიერები წინსვლისთვის: კარიერული წინსვლის გზაზე ქალები შეიძლება გადაწყდნენ ისეთ წინააღმდეგობებს, როგორიცაა მიკერძოება დაქირავებისა და დაწინაურების პრაქტიკაში, მენტორობის შესაძლებლობების ნაკლებობა და სამუშაო ადგილის არატოლერანტული და არაინკლუზიური კულტურა.
4. აღქმა და სტერეოტიპები: გენდერულ სტერეოტიპებს შეუძლია გავლენა მოახდინონ ქალების აღქმაზე კიბერუსაფრთხოების ინდუსტრიაში, რაც პოტენციურად იწვევს ვარაუდებს მათი ტექნიკური უნარებისა და შესაძლებლობების შესახებ.

ქალთა არასაკმარისი წარმომადგენლობა კიბერუსაფრთხოების დასაქმებაში

კიბერუსაფრთხოების ინდუსტრიაში, რომელსაც გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ცხოვრების ყველა სფეროში შეჭრილი ციფრული სამყაროს დასაცავად, დასაქმებულთა შორის ქალთა მცირე წარმომადგენლობა ძირს უთხრის სექტორის შესაძლებლობებს, თავიდან აიცილოს, ან ეფექტიანად მოაგვაროს მზარდი საფრთხეები. ამ უთანასწორობის მიზეზების გაგება და მის გადასაჭრელად სტრატეგიების განსაზღვრა გადამწყვეტ როლს თამაშობს კიბერუსაფრთხოების სფეროს ინკლუზიური და ეფექტიანი განვითარებისთვის.

ქალთა მონაწილეობის ძირითადი ბარიერები გავრცელებული გენდერული სტერეოტიპები და მიკერძოებაა. ხშირად გოგოებს ადრეული ასაკიდანვე არ უწონებენ ინტერესის გამოხატვას მეცნიერების, ტექნოლოგიების, ინჟინერიისა და მათემატიკის დარგების მიმართ. ამ სტერეოტიპებს საგანმანათლებლო მასალები, მედია და საზოგადოების მოლოდინიც ამყარებს, რაც ბევრ ახალგაზრდა ქალს უბიძგებს თავი აარიდოს ტექნიკურ სპეციალობებს, მათ შორის, კიბერუსაფრთხოების სფეროს და სხვა კარიერული გზა აირჩიოს.

დაქირავებისა და დაწინაურების პროცესის დროს მიკერძოებული დამოკიდებულება კიდევ უფრო ამძაფრებს ამ საკითხს. ქალები შეიძლება განიცდიან გაუცნობიერებელ დისკრიმინაციას, სადაც მათი უნარები და კომპეტენციები არ არის დაფასებული, თანამშრომელ კაცებთან შედარებით. ეს მიკერძოება თავს იჩენს არა მხოლოდ დაქირავების პროცესში, არამედ გავლენას ახდენს მთელ კარიერაზე და ართულებს ქალთა დაწინაურებას ხელმძღვანელ პოზიციებზე.

სამუშაო გარემო
კიბერუსაფრთხოების სფეროში სამუშაო გარემო ზოგჯერ შესაძლოა, არასასურველი იყოს ქალებისთვის. კაცების მიერ დომინირებულ გარემოში, ქალები შეიძლება განიცდიდნენ იზოლაციის ან შეხვდნენ გამოწვევებს თანატოლებისგან მიმღებლობისა და პატივისცემის მოსაპოვებლად. გარდა ამისა, სამუშაო გარემომ, სადაც პრიორიტეტს არ წარმოადგენს სამუშაოსა და ცხოვრების ბალანსის დაცვა, შეიძლება არაპროპორციულად იმოქმედოს ქალებზე, რომლებსაც ხშირად კაცებთან შედარებით, საოჯახო პასუხისმგებლობის უფრო დიდი წილი აკისრიათ. ამ ფაქტორებმა შეიძლება ხელი შეუწყოს კიბერუსაფრთხოების სფეროში მომუშავე ქალთა განთავისუფლების მაღალ მაჩვენებელს, რაც კიდევ უფრო ამცირებს მათ წარმომადგენლობას.

ქალთა შრომის უსაფრთხოების კოდექსი
ქალთა უსაფრთხოებისა და სამუშაო პირობებს შრომის უსაფრთხოების შესახებ კანონმდებლობა აწესრიგებს. ხშირად კანონმდებლობა მოიცავს დებულებებს დეკრეტულ შვებულებასთან, ორსულთა სამუშაო პირობებთან, ორსულობის დროს მუშაობის გარკვეული ტიპის შეზღუდვებთან და სხვა ზომებთან დაკავშირებით, რომლებიც მიმართულია მომუშავე ქალების ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის დაცვაზე. სპეციფიკა შეიძლება განსხვავდებოდეს ქვეყნისა და რეგიონის მიხედვით. ქალთა ღირსეული, თანაბარი და უსაფრთხო შრომის უფლებების დასაცავად, მნიშვნელოვანია სახელმწიფოებმა გადახედონ

თავიანთ ეროვნულ საკანონმდებლო სივრცეს და ის შრომის უსაფრთხოების საერთაშორისო ნორმებთან ჰარმონიზაციაში მოიყვანონ.

განათლება და ცნობიერება
კიბერუსაფრთხოების მიმართულებით განათლების მიღება ხშირად ნაკლებად ხელმისაწვდომია ქალებისთვის მიზანმიმართული დასაქმების და მხარდაჭერის ნაკლებობის გამო. სკოლები და უნივერსიტეტები შესაძლოა საკმარისს ძალისხმევას არ იჩენენ, რათა ხელი შეუწყონ ახალგაზრდა ქალებს - კიბერუსაფრთხოება, როგორც სიცოცხლისუნარიანი და საინტერესო დარგი, თავისი კარიერული განვითარების ერთ-ერთ შესაძლოა ვარიანტად განიხილონ. უფრო მეტიც, საზოგადოებაში ჯერ კიდევ მყარად გამჯდარი სტერეოტიპების გამო, შესაძლოა ეს სფერო ნაკლებ მიმზიდველი ჩანდეს სათანადო მხარდაჭერისა და რესურსების გარეშე. გოგოებსა და ახალგაზრდა ქალებს შორის კიბერუსაფრთხოების მიმართ ინფორმირებულობისა და ინტერესის გაზრდა აუცილებელია უფრო მრავალფეროვანი და შესაბამისად, უფრო ეფექტიანი სამუშაო ძალის შესაქმნელად.

სამართლებრივი და პოლიტიკური რეფორმები
ქვეყანაში გენდერული თანასწორობის მისაღწევად ძალზე მნიშვნელოვანია სამართლებრივი სივრცის მოწესრიგება; შესაბამისი კანონების მიღება, უკვე არსებულის დახვეწა და შემდგომ მათი აღსრულების მონიტორინგი. ამ ღონისძიებების განსახორციელებლად, აუცილებელია ხელისუფლების პოლიტიკური ნება და სამოქალაქო საზოგადოების აქტიური ჩართულობა.

კაცების ჩართვა
გენდერული თანასწორობის დასამკვიდრებლად მხოლოდ ქალთა ძალისხმევა არ არის საკმარისი. ამ პროცესში კაცებისა და ბიჭების მოკავშირეებად და დამცველებად ჩართვა, ხელს შეუწყობს დამოკიდებულებებისა და ქცევების შეცვლას, რომლებიც აძლიერებს უთანასწორობას.

გლობალური თანამშრომლობა
გენდერული უთანასწორობა არის გლობალური საკითხი, რომელიც მოითხოვს თანამშრომლობას ქვეყნებსა და რეგიონებს შორის. საერთაშორისო ხელშეკრულებები და პარტნიორობა ხელს შეუწყობს გენდერული თანასწორობის განვითარებას გლობალურად.

სწორი მიდგომა
სტიპენდიების, სტაჟირებისა და მიზანმიმართული საინფორმაციო და სააგიტაციო პროგრამების მიწოდებამ,
კიბერუსაფრთხოებაში ქალების მიღწევების აღიარებამ და აღნიშვნამ შეიძლება გაზარდოს სურვილი და მოტივაცია. მათი წვლილის ხაზგასმა ჯილდოების, მედიის გაშუქებისა საშუალებით შეიძლება შთააგონოს სხვა ქალები და წარმოაჩინოს სხვადასხვა პერსპექტივები ამ ინდუსტრიაში.

კიბერუსაფრთხოებაში გენდერული უთანასწორობის აღმოფხვრა მოითხოვს მრავალმხრივ მიდგომას, რომელიც მოხსნის სისტემურ ბარიერებს და ხელს შეუწყობს ინკლუზიას ყველა დონეზე. ადრეული განათლების წახალისებით, საუნივერსიტეტო და კოლეჯის ინიციატივების მხარდაჭერით, ინდუსტრიული პროგრამების განხორციელებით, ინკლუზიური სამუშაო ადგილის კულტურის ხელშეწყობით და კარიერული წინსვლისა და თანამშრომელთა შენარჩუნების ხელშეწყობით, ამ სფეროს შეუძლია მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგას სამყაროსკენ ინკლუზიური განვითარებისკენ.

დასკვნა

დღესდღეობით კიბერუსაფრთხოების სფეროს განვითარების საქმეში ქალების მონაწილეობა ფაქტობრივად შეუმჩნეველია, რამდენიმე გამონაკლისის გარდა, თუმცა, გენდერული სტერეოტიპების აღმოფხვრით, მისაბაძი ქალი მოდელების საქმიანობის გაშუქებით, მენტორების ძალისხმევით, ინკლუზიური სამუშაო გარემოს შექმნით და განათლებისა და ცნობიერების ამაღლებით, კიბერუსაფრთხოების ინდუსტრიას შეუძლია მნიშვნელოვანი ნაბიჯების გადადგმა გენდერული თანასწორობისკენ.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. https://cybersecurityforme.com/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAAR1ia3_Za_gji8shltPJ05gnR3qASVFQirG7aLAFUuZx6fl5pW2h7DbS1uY_aem_T0zkgfwQz3WFVF-uLEIFWQ
2. https://www.weforum.org/publications/global-cybersecurity-outlook-2024/?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAAR2PnpNduMrR-mVRe7CoZym9mJPKus-twoQx_x44cy44Ei6mWBVwNLwhWNE_aem_8ew3WkNPblQ7azNDUnXhyQ
3. https://ourworldindata.org/grapher/gender-inequality-index-from-the-human-development-report?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAAR293BZhFCpjF7hW9Kc7xttz2ybi8C-z_EJYnyvp5vVaW6HLIXRoXd2woxE_aem_I60bdtprSAGOnIv6FYG73Q